

Anden næstformand (Hanne Budtz): Jeg beklager endnu en gang at måtte bede om så meget ro i salen, at vi nu kan høre indenrigsministeren.

Indenrigsministeren (Egon Jensen): Jeg vil allerførst sige tak for et hurtigt udvalgsarbejde. Jeg vil samtidig sige, at jeg er helt enig med den socialdemokratiske og den radikale ordfører, heller ikke jeg kan anbefale, at man stemmer for ændringsforslaget, som SF har stillet. Hvis man vedtog et sådant ændringsforslag, ville der være tale om en afgjort favorisering af militærnægtere i forhold til andre.

Jeg vil gerne sige — og det gælder både hr. Lowzow og hr. Arne Christiansen, som for deres partiers vedkommende ikke kan anbefale at stemme for lovforslaget — at der fra min side er tale om en rimelighedsbetragtning. Man kan altid diskutere, hvor langt man skal gå, men jeg synes nok, at man her er kommet et stykke hen ad vejen.

Til hr. Westergaard Andersen vil jeg gerne sige, at jeg skal ikke kommentere, hvorvidt jeg er modig eller ikke modig, men jeg vil bare gøre hr. Westergaard Andersen opmærksom på, at når han selv fremhæver, at de få skaber uroen og mistilliden til militærnægterne, så er dette lovforslag i hvert fald ikke noget, der er bestilt af den overvejende del af befolkningen, men et som jeg selv har syntes, det var rimeligt at fremsætte ud fra en rimelighedsbetragtning.

Jeg er helt enig med hr. Westergaard Andersen i, at militærnægterproblemerne, og herunder tjenestetiden må tages op i forbindelse med ordningen af vores forsvar, og det er klart, at sættes tjenestetiden ned her, får det også relation til militærnægterne.

Jeg skal i øvrigt ikke gøre nogen bemærkninger til hr. Frandsen. Jeg har ved første behandling givet udtryk for min indstilling til problemerne i øvrigt.

Poul Nielson: Hr. Lowzow fremdrog forsvarsministerens udtalelser om, at det stigende antal nægttere udgør et reelt problem for det danske forsvar i fremtiden. Det er da i hvert fald givet, at der er et reelt problem i det i den forstand, at vi ikke på noget tidspunkt vil kunne indrette det danske forsvar uden at måtte tage hensyn til holdningen i befolkningen til værnepligtsbegrebet som

sådan. Der er grænser for, hvordan vi kan styre tingene på det punkt.

Så kan vi i øvrigt få lang tid til at gå med at diskutere, hvem det er, der i denne sag har rakt fanden lillefingeren. Vi må nok erkende, at det er noget, vi er nogenlunde fælles om at have gjort, og at vi derfor i denne sag har en vis fælles interesse i, at der bliver skabt administrativ og lovgivningsmæssig basis for, at vilkårene for militærnægterne kan fastsættes på en afbalanceret måde ud fra de vilkår, som vi, når vi får en ny forsvarsordning, finder frem til for de værnepligtiges vedkommende. Det er det, dette lovforslag også giver mulighed for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslaget

forkastedes med 125 stemmer mod 16.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Hanne Budtz): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om svangerskabshygiejne og fødselshjælp.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 200) findes i tidenden sp. 4824, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1883).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Anden næstformand (Hanne Budtz): Sammen med denne sag foretages de to følgende sager på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om udøvelse af jordmodergering.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 201) findes i tidenden sp. 4824, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1883).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om offentlig sygesikring. (Fødselshjælp m. m.):

(Første behandling af lovforslaget (nr. 202) findes i tidenden sp. 4824, udvalgets betænkning i tillæg B, sp. 1883).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Koch: Mens der i udvalget har været fuld enighed om grundprincippet i lovforslaget om fødselshjælp, nemlig at jordemødre skal overgå til offentlig ansættelse, har vi haft et enkelt problem, som vi ikke har kunnet nå til fuldstændig enighed om, og det vedrører lovens administration. Herom har indenrigsministeren stillet et ændringsforslag, som flertallet af udvalget kan tilslutte sig, og det går ud på, at lovens administration ikke som foreslået skal ligge i det amtskommunale sygehusudvalg, men skal flyttes over til sundheds- og socialudvalget.

Når vi fra flertallets side har ment, at dette er rigtigt, hænger det sammen med, at jordemoderordningerne nu administreres af dette udvalg, at der er mange uafklarede og grænseproblemer mellem sundheds- og socialvæsenet og sygehusvæsenet, og at disse er under undersøgelse i et specielt udvalg for øjeblikket. Vi har derfor ikke fundet det rigtigt at flytte administrationen af denne ordning på indværende tidspunkt. Det betyder ikke, at dette er den permanente ordning. Man må i det hele taget se visse ændringer i hele denne afgrænsning mellem sundheds- og socialsektoren i øjnene, og det kan også få konsekvenser for loven om fødselshjælp. Men indtil videre har vi altså fundet det rigtigt at lade administrationen ligge i sundheds- og socialudvalget og afvente de generelle overvejelser.

Herudover er der kun et enkelt problem, som jeg vil nævne, og det er spørgsmålet om den takt, hvori udbygningen af sygehusvæsenet skal ske. Grundprincippet i lovforslaget er, at der skal være adgang til instituti-

onsfødsel. Derom har indenrigsministeren tilkendegivet, og udvalget er enig heri, at den udbygning af sygehusvæsenet, som dette forudsætter, skal indgå i den samlede prioritering af udbygningen af sygehusvæsenet, og at det ikke med dette lovforslag er tilkendegivet, at en udbygning af fødselsafdelingerne skal have en større prioritet end andre udbygninger.

Så blot et enkelt problem til sidst, som vi har diskuteret i udvalget, nemlig spørgsmålet om aldersgrænsen for vejledning med svangerskabsforebyggende midler. Der er en 15 års aldersgrænse i den nuværende lov, og den er foreslået opretholdt. Allerede under første behandling var jeg og fru Else-Merete Ross inde på spørgsmålet om en eventuel dispensation. Problemet er ret kompliceret, fordi det har i hvert fald en vis sammenhæng med den tilsvarende aldersgrænsebestemmelse i straffeloven. Efter en tilkendegivelse fra ministeren i udvalget om, at dette spørgsmål vil blive overvejet og grænsen eventuelt nedsat, er vi blevet enige om i udvalget at lade dette spørgsmål ligge i denne samling, således at 15 års grænsen opretholdes. Men som mit personlige synspunkt vil jeg gerne tilkendegive, at jeg finder det rigtigt, at der gennemføres en ændring på dette punkt, og jeg føler mig ikke helt overbevist af argumentationen om, at der er en logisk og juridisk sammenhæng mellem aldersgrænsen i straffeloven og aldersgrænsen i det foreliggende lovforslag.

Karen Thuroe Hansen: På den konservative folketingsgruppes vegne vil jeg gerne anbefale lovforslagets overgang til tredje behandling med det af indenrigsministeren stillede ændringsforslag. Det samme gælder de to følgelovforslag, som vi foreslår går videre i uændret form.

Karlskov Jensen: Det ændringsforslag, som er stillet af de andre partier, er vi fra venstres side gået imod i udvalget, idet vi ikke finder de begrundelser, man har fremført, vægtige. Vi er klar over, at der naturligvis er visse sociale aspekter i forbindelse med fødselshjælp og de gældende bistandsforanstaltninger. Men vi mener, at disse spørgsmål kan klæres i de fællesudvalg, der alligevel skal være i henhold til lov om offentlig sygesikring.

[Karlskov Jensen.]

Afgørende for os har det været, at de forebyggende undersøgelser, selve fødslerne og barselshvilen er en enhed, og da fødslen jo allerede nu i høj grad foregår på sygehuse og klinikker, og lovforslaget sigter imod, at det i fremtiden i det hele skal være dér, fødslen normalt finder sted, mener vi, at dér i væsentlig grad må være tale om én sygehusopgave. Det er da også den konklusion, et enigt udvalg har givet udtryk for i den betænkning, der ligger til grund for lovforslaget, og dette er samtidig i overensstemmelse med indenrigsministerens oprindelige lovforslag, der fik tilslutning i denne form fra samtlige partiers ordførere ved første behandling.

Det er en indstilling, som ikke alene er tiltrådt, men anbefalet af Amdsrådsforeningen i et svar til indenrigsministeriet på en forespørgsel fra udvalget den 9. maj. Det er en indstilling, som har tilslutning fra samtlige amtsborgmestre i hele landet, der var samlet til et møde, efter at folketingsudvalget havde afgivet betænkning, og nu for en halv time siden har vi i udvalget modtaget et brev fra Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi, hvori man siger, at man må anse det for yderst ubeldigt og til skade for formålet, om man ikke sammenfatter disse organer i amternes sygehusudvalg.

Jeg vil gerne på denne baggrund spørge indenrigsministeren, hvilke forhold det er, der har fået ministeren til at skifte standpunkt i det spørgsmål, idet ministeren jo i virkeligheden nu går imod såvel den udvalgsbetænkning, der ligger til grund for lovforslaget, som amtsrådene, amtsborgmestrene og fødselslægerne. Der er jo tale om forslag til en rammelov, og det er amterne, der skal udfylde rammerne og administrere loven fremover. Derfor forekommer det mig ejendommeligt, at ministeren, som vi i øvrigt kender som en besindig mand, bringer sig i et sådant modsætningsforhold til amtskommunerne i det spørgsmål.

Jeg vil gerne stærkt henstille til tingets medlemmer at stemme imod det stillede ændringsforslag. Jeg har set med glæde, at

vi er indkaldt til et udvalgsmøde mellem anden og tredje behandling, og dér vil vi gerne tage et par af de spørgsmål op, der nu er kommet frem. Men i øvrigt vil venstre naturligvis, som jeg gav udtryk for det ved første behandling, stemme for både hovedlovforslaget og de to følgelovforslag.

Elsé-Merete Ross: På det radikale venstres vegne kan jeg give tilslutning til lovforslagene og den af indenrigsministeren foreslåede ændring af § 6 i det første lovforslag, og som er tiltrådt af et flertal af udvalget. Ved første behandling bad jeg om en grundig udvalgsbehandling. Det har vi fået, og derved er en del forhold blevet bedre belyst.

Jeg forstod på ministeren ved første behandling, sp. 4839, at han var enig med fru Karen Thurø Hansen i, at der er mangel på jordemødre. Hvis det var tilfældet, kunne det have været en hindring for opbygningen af jordemødrecentrene, som jo ikke alene er tænkt som en bedre betjening af de gravide kvinder, men som også skulle skabe grundlag for en rimeligere og bedre planlagt arbejdsordning for jordemødrene. Derfor er jeg glad over, at ministeren i sit svar til udvalget, bilag 6, skriver, at der næppe i øjeblikket er tale om en generel mangel på jordemødre, men derimod en tendens til, at jordemødrene samler sig i de tættest befolkede områder, og at der derfor nogle steder i landet er opstået en lokal jordemodermangel. Jordemodererhvervet må være et meget attraktivt erhverv, da langt flere søger om optagelse på jordemoderskolen, end denne kan tage. Den hidtidige aldersgrænse på 30 år for optagelse på skolen vil nu blive ophævet.

Ministeren sagde i sin fremsættelse, at fødsel på institution for alle, der ønsker det, nok ville kunne ske i løbet af nogle år. Det betegnede jeg dengang som meget optimistisk. Udvalget har da også i sin betænkning understreget, at de forventede investeringsudgifter kommer til at strække sig over en årrække, og det er efter min sprog-

[Elsø-Merete Ross.]

brug ikke det samme som nogle år. Det betyder ikke, at jeg ikke gerne ser, at der skaffes mulighed for alle for at føde på institution. Men jeg mener, at udvalget har set helt realistisk på det, når det fremhæver, at udbygningstakten må indgå i amtskommunernes samlede prioriteringsovervejelser for sygehusvæsenets fremtidige udbygning. Udbygningstakten ville nok kunne blive hurtigere, hvis eksisterende private klinikker, der opfylder de faglige krav, kunne indgå som del af den offentlige fødselshjælpsordning i en overgangstid.

Undersøgelsescentrene er der nogle i det radikale venstre, der er betænkelige ved, specielt fordi det vil give mange i landdistrikterne for lang afstand til centrene. Derfor er de bange for, at undersøgelsesernes antal vil falde, hvad der absolut er uønskeligt. Centertanken er i udvalget vedtaget i princippet, men man kræver ikke centrene etableret allerede 1. april 1973. Det ville være med for kort varsel. Men de skal opbygges så hurtigt, som det er praktisk muligt, og i det omfang det skønnes påkrævet i det enkelte amt.

Fødselshjælp og svangerskabshygiejne har tilknytning både til amtsrådenes sygehusudvalg og til amtskommunernes social- og sundhedsudvalg. Amtsrådsforeningen i Danmark har, efter at betænkningen er afgivet, henvendt sig til udvalget. Foreningen går ind for, at administrationen samles under sygehusudvalgene, som ministeren oprindelig havde foreslået. Jeg skal ikke gøre mig klog på, hvilken administrationsform der giver de færreste administrative komplikationer, men rent umiddelbart forekommer det mig rimeligt, at opgaverne som nu foreslået af ministeren og udvalget bevares under amtskommunernes social- og sundhedsudvalg. Den nødvendige kontakt og koordination synes at kunne tilvejebringes af det fællesudvalg af amtskommunernes social- og sundhedsudvalg og sygehusudvalg, som er omtalt i lov om offentlig sygeforsikring. Amtsrådsforeningen har ønsket, at retningslinjerne for undersøgelsescentrene blev udformet i samarbejde mellem foreningen og indenrigsministeriet, og det har ministeren erklæret sig beredt til.

Som bilag til betænkningen er aftrykt ministerens redegørelse for 15 års alders-

grænsen for tilladelse til at få vejledning i svangerskabsforebyggende metoder. Deri er også svar på mit spørgsmål fra første behandling om muligheden for at indføre en dispensationsadgang under visse nærmere betingelser. Jeg forstår fuldt ud vanskelighederne i forhold til straffelovens § 222. Jeg ved, at justitsministeren har sagt, at han vil overveje at nedsætte aldersgrænsen til 14 år. Den kriminelle lavalder er en beskyttelsesforanstaltning, og jeg ville være betænkelig ved en generel nedsættelse til 14 år. Nogle ville være modne nok til det, andre ikke. Hvis man kunne finde kriterier for noget, man kunne kalde en biologisk eller fysiologisk lavalder, ville det nok være mere hensigtsmæssigt end den mekaniske konstatering af leveår. I så fald måtte det overlades til lægers skøn, og det skulle stadig være strafbart at have samleje med en pige under 15 år, som ikke, skal vi kalde det var frivillig af sin læge og forsynet med præventive midler.

Jeg indrømmer, at det er kompliceret, men jeg ville ønske, der var jurister, der var kloge nok til at finde en løsning, uden at vi behøvede at få en generel 14 års grænse, så der blev mulighed for at beskytte dem, der endnu ikke er modne nok, og samtidig beskytte de sandsynligvis relativt få, der er så modne, at de begynder seksuelt samliv som 14-årige, mod at blive gravide. Straffeloven synes i hvert fald ikke at være beskyttelse nok for dem. Der er i øvrigt den inkonsekvens i denne lov, at en 14-årig efter en abort godt må få præventive midler. Hvordan kan det egentlig forenes med straffelovens § 222?

Efter dette lægmandsjuristeri skal jeg slutte med at sige, at jeg håber, der må komme det ud af dette lovforslag, som ministeren har udtrykt på denne måde: optimal sikkerhed omkring selve fødslen kombineret med optimal udnyttelse af tilbuddet om svangerskabshygiejne.

Henning Philipsen: Mit partis ordfører i denne sag, fru Grete Westergaard, er desværre forhindret i at være til stede, og jeg skal derfor kun kort meddele på mit partis vegne, at vi meget gerne vil medvirke til disse lovforslags gennemførelse. Vi anbefaler deres overgang til tredje behandling, idet vi yderligere gør den bemærkning, at vi føler os dækket ind af de bemærkninger, som den

[Henning Philipsen.]

socialdemokratiske ordfører, hr. Koch, gjorde for kort tid siden.

Meta Ditzel: Jeg ønsker kun at føje et par supplerende kommentarer til vores ordførers ellers meget tilfredsstillende fremlæggelse af vore synspunkter.

Der blev sagt, at nogle fra radikal side var noget betænkelige ved lovforslaget om jordemødrecentrene, og det er vi ud fra den betragtning, at man i visse jyske amter både fra praktiserende lægers og jordemødres side ser med nogen bekymring på virkningen af loven. Man er bange for, at der, hvis disse centre oprettes, vil blive tale om, at jordemødrene vil få et alt for stort dækningsområde. Hvis der i et stort amt som f. eks. Århus eller Ringkøbing amt kun bliver tale om en 3-4 centre, vil det komme til at betyde, at vordende mødre undertiden kan få 50-60, måske helt op til 100 km til et sådant center. Desuden vil der blive stor risiko for, at de vil blive betjent af skiftende jordemødre, og måske vil en helt ny jordemoder komme til at assistere dem ved fødslen. Vi er noget bange for, at det kan føre til, at nogle gravide kvinder måske helt vil udeblive fra de undersøgelser, der ellers betyder så meget for dem. Det vil give en vis utryghed i hele forløbet. De konsultationer, man taler om vil finde sted, vil i hvert fald i begyndelsen ikke kunne dækkes af det antal jordemødre, som det er hensigten at ansætte ved disse centre.

En sådan ordning finder jeg også harmonerer dårligt med et andet lovforslag, vi har til behandling for tiden, og som drejer sig om praktiserende læger. Det går nemlig ud på, at man i høj grad vil prøve på at bevare og udbygge systemet med praktiserende læger, fordi man har erfaret, at de praktiserende læger har overmåde stor betydning for befolkningens trivsel under sygdom. Jeg vil derfor meget håbe, at man prøver på at forudse dette i det udvalg, der behandler de lovforslag, der har med jordemødre og svangerskab at gøre, at man er klar over, at det vil have overordentlig stor betydning, at man fra socialforvaltningens side meget langsomt opbygger det ny system, så det ikke kommer til at gå ud over en del af vort sundhedsvæsen, som vi hidtil har haft stor glæde og udbytte af at opbygge.

Indenrigsministeren (Egon Jensen): Jeg siger tak til samtlige ordførere, fordi de går ind for lovforslaget, selv om der har været lidt uenighed om et ændringsforslag.

Jeg vil gerne sige, at i forbindelse med dette ændringsforslag kan hr. Karlskov Jensen jo godt pege fingre ad ministeren og sige, at nu løber ministeren fra sit standpunkt. Jeg gør opmærksom på, at under forhandlingerne i udvalget stillede jeg som betingelse, at hvis et enigt udvalg ønskede denne ændring, og hvis Amtsrådsforeningen i øvrigt ikke gik imod, ville jeg være sindet at stille ændringsforslag ud fra den betragtning, at der var tvivl om, hvorvidt det var i sygehusudvalget eller social- og sundhedsudvalget, sagen rettelig hørte hjemme. Nu skal jeg villigt indrømme, at der ikke ligefrem er enstemmighed i udvalget, men til gengæld er der et meget stort flertal, som har fundet det rigtigt, at det lå i social- og sundhedsudvalget, og jeg ville af respekt for udvalgets flertal ikke trække ændringsforslaget tilbage.

Så vil jeg gerne sige til hr. Karlskov Jensen, der hævder, at Amtsrådsforeningen er gået imod, at Amtsrådsforeningen har sagt, at man erkendte, at det lå på grænsen, og at man eventuelt ville overlade til den enkelte amtskommune at afgøre, om det skulle administreres her eller dér. Men det synes jeg er en uholdbar løsning. Endelig er det ikke amtsrådene, der har protesteret i sidste omgang, men derimod 14 amtsborgmestre, og det finder jeg ikke dækker i samme udstrækning som 14 amtsråd.

Jeg skal villigt erkende, at der som sagt er tale om et grænseproblem. Det løses vel hen ad vejen, og jeg kan ikke se nogen stor ulykke i, at området administreres inden for social- og sundhedsudvalget. Det bliver dog i amtet til syvende og sidst, og pengene tages af amtets kasse.

Jeg vil gerne sige til hr. Koch og fru Else-Merete Ross med hensyn til aldersgrænsen, at jeg har i det notat, som jeg har givet udvalget, sagt, at jeg ville finde det noget i retning af dobbeltmoral, at jeg skulle have en dispensationsordning. Nu var fru Else-Merete Ross inde på, at der skulle være en biologisk vurdering. Det tør jeg slet ikke inklade mig på. Hvis der skal være noget reelt i sagen, må det nok være sådan, at aldersgrænsen i denne lov og den kriminelle

[**Indenrigsministeren**]: lavalder kommer til at passe overens, så man ikke står og dispenserer fra noget, der i og for sig er strafbart på andre områder.

Jeg har ikke de samme betænkeligheder som fru Else-Merete Ross og fru Meta Ditzel med hensyn til undersøgelsescentrene. Man skal lægge mærke til, at der i lovforslaget er indbygget befordringsgodtgørelse, og jeg vil mene, at et undersøgelsescenter med måske lidt lang afstand til dog er bedre end slet ingen jordemoder at have. Som det er nu, kan vi eventuelt få distriktsjordemødre med så store distrikter, at det i hvert fald ikke vil være løsningen fremover.

Når fru Else-Merete Ross skelner mellem nogle år og en årrække, kan vi selvfølgelig mødes i porten og finde ud af en mellemting. Jeg har ikke forestillet mig, at det skulle ske på 2 eller 3 år, men at denne rammelov efterhånden kan fyldes fra amtskommunernes side. De er altså stillet meget frit, men jeg er helt sikker på, at amtsrådene vil følge denne lov op så hurtigt, som de overhovedet er i stand til det, så selve lovens formål bliver opnået.

Jeg siger endnu en gang tak for den venlige behandling og den almindelige tilslutning til lovforslagene.

[**Justitsministeren (K. Axel Nielsen)**]: I anledning af de bemærkninger, fru Else-Merete Ross fremsatte, og hvori hun henledte opmærksomheden på det tilsyneladende ulogiske i, at mens en 14-årig kvinde normalt ikke kan få vejledning fra mødrehjælpen i brugen af svangerskabsforebyggende midler, kan en 14-årig, der har været gravid, godt få det, må jeg erkende, at der nok tilsyneladende ikke er den helt rigtige overensstemmelse. Man har vel fundet, at i tilfælde af, at en 14-årig kvinde har været gravid, må det være forsvarligt i praksis at give en vejledning, som hun altså forsømt at bruge første gang.

Jeg skal gerne give tilsagn om, at dette problem vil indgå i justitsministeriets overvejelser i det hele taget om, hvorvidt 15 års aldersgrænsen skal opretholdes.

Så kan jeg ikke tilbageholde en bemærkning om, at udtrykket kriminell lavalder brugt om kvinden ikke er korrekt. Den kriminelle lavalder er udtryk for den alder, en person skal have for at kunne straffes efter

straffeloven. Det er altså ikke kvindens alder, der i den forbindelse er relevant.

[**Karlskov Jensen**]: Jeg vil gerne takke indenrigsministeren for det svar, han gav. Men jeg synes alligevel, der var et par dunkle punkter, som jeg gerne vil have trukket lidt frem i lyset igen.

Indenrigsministeren sagde, at hvis der kom et enigt udvalg og bad om et ændringsforslag, var han villig til at efterkomme det, eller sådan noget lignende. Jeg vil gerne spørge indenrigsministeren: har der været henvendelse fra et enigt udvalg? Der har i hvert fald ikke været tale om, at venstre på noget tidspunkt har givet tilslutning til at anmode om et sådant ændringsforslag.

Det andet, jeg gerne vil trække frem, er ministerens redegørelse for Amtsrådsforeningens stilling. I det svar, vi fik fra Amtsrådsforeningen, anbefalede Amtsrådsforeningen primært, at organisationen og administrationen blev under sygehusudvalgene, mens man subsidiært kunne gå med til, at de enkelte amter suverænt afgjorde spørgsmålet med den konsekvens, at vi ikke fik nogen ensartet ordning. Jeg er enig i, at det sidste nok ikke vil være nogen god løsning; men det var heller ikke det, som var Amtsrådsforeningens egentlige ønske. Det var, at det bevaredes under sygehusudvalgene.

[**Koch**]: Når hr. Karlskov Jensen i sit første indlæg så nøje fremhævede svangerskabshygienjens og det forebyggende arbejdes sammenhæng med sygehusvæsenet, er der vel grund til i lige så vid udstrækning at fremhæve dets nære tilknytning til det sociale og sundhedsmæssige arbejde, som i øvrigt foregår i amtskommunen, og som netop hører under social- og sundhedsvæsenet, og dertil føje, at når det er sådan, at spørgsmålet om, hvordan hele dette område skal administreres fremover, er omgivet med en betydelig usikkerhed og vi får en betænkning inden for nogle år, var det vel fornuftigere at lade det ligge, hvor det ligger, og prøve at se, hvad der samlet kommer ud af hele administrationen på det sociale og sundhedsmæssige område. Det kan være, det hele skal slås sammen; det kan være, det skal fordeles på en anden måde, og derfor tror jeg, det er rigtigt at følge ændringsforslaget.

Så vil jeg gerne takke justitsministeren

[Koch.]
for hans, som jeg forstod, anerkendelse af, at der ikke er nogen logisk sammenhæng mellem aldersgrænsen i svangerskabshygijneloven og aldersgrænsen i straffeloven, når man rent faktisk har anerkendt, at man i visse tilfælde kan gå under 15 års grænsen. Hvis der var en sammenhæng, kunne man ikke i noget tilfælde gå under aldersgrænsen.

Indenrigsministeren (Egon Jensen): Jeg skal villigt medgive hr. Karlskov Jensen, at en af forudsætningerne for ændringsforslaget ikke helt er, som jeg havde forestillet mig. Men jeg gør opmærksom på, at under en samtale med udvalgsformanden om den mulighed, der her kunne foreligge, svarede jeg, at hvis det var et ønske i et enigt udvalg, ville jeg stille ændringsforslaget. Nu har jeg altså sagt, at der ikke var et enigt udvalg, men der var et stort flertal, og da det var tilfældet ville jeg alligevel ikke trække ændringsforslaget tilbage.

Jeg vil gerne sige til hr. Karlskov Jensen, at Amtsrådsforeningens skrivelse var jo ikke ligefrem krystallklar i sin formulering. Man sagde, at man erkendte, at det var et problem, der lå på kanten, og man sagde også, at man primært holdt på, at det skulle være sygehusudvalget, men subsidiært ville man overlade til amtskommunerne at henlægge forvaltningen enten til social- og sundhedsudvalget eller til sygehusudvalget. Det fandt jeg i hvert fald ikke var en særlig stærk motivering for at fastholde, at det skulle være sygehusudvalget, og på den baggrund fandt jeg ikke, at modstanden i Amtsrådsforeningen var så stærk, at jeg ikke kunne stille ændringsforslaget.

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): Hr. Koch tvinger mig til at gå op og sige, at han drog for vidtgående slutninger af min udtalelse til fru Else-Merete Ross. Jeg svarede blot, at der tilsyneladende ikke er logisk sammenhæng i den praksis, der følges, og så loven. Jeg har derimod ikke sagt og tør ikke for nærværende sige, at man kan løsrive den aldersgrænse, der er i svangerskabshygijneloven, fra den aldersgrænse, der står i straffeloven. Men det vil altså indgå i overvejelserne; det er det eneste, jeg kan love.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om svangerskabshygijne og fødselshjælp.

§§ 1-5

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslaget

vedtoges med 117 stemmer mod 25.

§ 6: således ændret, og §§ 7-14

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Hanne Budtz): Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om tidøvelse af jordemodergerning.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Hanne Budtz): Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Sluttelig foretoges afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om offentlig sygesikring. (Fødselshjælp m. m.).

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Hanne Budtz): Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om realkreditinstitutter.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 173) findes i tidenden sp. 4655; udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1855).